

โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันภาคการเกษตรไทยยังมีการผลิตไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศ และการเชื่อมโยงในระดับโลก มีความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้าบางชนิด ส่งผลถึงราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ส่วนด้านกายภาพ เกษตรกรยังมีการผลิตตามความเคยชิน สินค้าเกษตรหลายชนิดจึงถูกผลิตอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย หรือไม่เหมาะสม ทำให้มีต้นทุนในการผลิตสูงในขณะที่ได้ผลตอบแทนต่ำ ขาดศักยภาพในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ผลักดันนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (zoning by Agri-Map) เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวางแผนการผลิต และทำการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับข้อมูลทางกายภาพหรือศักยภาพของพื้นที่และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ในการดำเนินนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 และ N) โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ปลูกข้าว และพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตจากชนิดสินค้าเดิมในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิตสินค้าชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม เกษตรกรได้รับผลตอบแทนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ยุทธศาสตร์จังหวัดสุรินทร์ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาศักยภาพเกษตรและอุตสาหกรรม การเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม กลยุทธ์ที่ ๑.๑ ยกระดับการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีในพื้นที่บ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านเกษตรอินทรีย์และการทำโคนม พร้อมเป็นผลผลิตคุณภาพดีสู่ตลาดใหม่และตลาดฮาลาล

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน

๒.๒ เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย จากพื้นที่ตำบลเฉนียง และตำบลตระแสง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๔. วิธีการดำเนินการ

การปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - map ดำเนิน ๒ กิจกรรม ดังนี้

๔.๑ อบรมให้ความรู้การปลูกพืชทางเลือกใหม่

๔.๒ สนับสนุนปัจจัยการผลิต

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

๑. คัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมายโดยใช้ข้อมูลจากระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map online) แผนการจัดการพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญที่จังหวัด/อำเภอจัดทำไว้ในปี ๒๕๖๐ และฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) วิเคราะห์หาพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ชนิดพืชทางเลือกทดแทนพืชเดิมก่อนการปรับเปลี่ยน รายชื่อเกษตรกร ที่ตั้ง และขอบเขตแปลงปลูกพืชในอำเภอ โดยเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมายที่คัดเลือกเข้าร่วมโครงการจะต้องไม่ซ้ำกับเกษตรกรและพื้นที่ที่เคยเข้าร่วมและได้รับการสนับสนุนปัจจัย

การผลิตตามโครงการปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรกรรมทางเลือกของกรมส่งเสริมการเกษตรและโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสมเป็นเกษตรกรรมทางเลือกอื่น ปี ๒๕๕๙/๒๕๖๐ ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

๒. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสม โดยสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการคัดเลือกจากเกษตรกรที่ปลูกพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3, N) และมีความสนใจที่จะปรับเปลี่ยนชนิดพืชตามทางเลือกที่เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ จำนวนสมาชิกกลุ่มละประมาณ ๒๐ ราย ขนาดพื้นที่ ๑๐๐ ไร่ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะร่วมกันคิด วางแผนปฏิบัติ ตัดสินใจแก้ปัญหา การวางแผนการผลิตในภาพรวมของกลุ่ม แผนการผลิตรายครัวเรือน/รายแปลง การรวมกันจัดซื้อจัดหาปัจจัยการผลิต การบริหารจัดการการใช้ปัจจัยการผลิต เครื่องมือเครื่องจักรกลการเกษตร การรวบรวมผลผลิต และรวมกันจัดจำหน่ายผลผลิตภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการกลุ่มที่คัดเลือกจากสมาชิกกลุ่ม

๓. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันคิดวางแผนพัฒนาจุดเรียนรู้ จัดแผนการปฏิบัติงาน โดยสำนักงานเกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัด ประสานงานร่วมกับหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานภาคีต่าง ๆ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชทางเลือกชนิดใหม่

๔. สนับสนุนความรู้ทางวิชาการ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นสำหรับจัดทำแปลงเรียนรู้การปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมและติดตามให้คำแนะนำในการผลิตพืชทางเลือกชนิดใหม่

๕. จัดเก็บข้อมูลเกษตรกรเข้าร่วมโครงการตามแบบรายงานผลการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามเอกสารแนบที่ ๓ และจัดส่งรายงานให้สำนักงานเกษตรจังหวัดภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๒

๕. สถานที่

พื้นที่ตำบลเนินยาง และตำบลตระแสง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือน ธันวาคม ๒๕๖๑ – เดือน กันยายน ๒๕๖๒

๗. งบประมาณ

งบประมาณ ๒๕๔,๐๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

๗.๑ กิจกรรม อบรมให้ความรู้การปลูกพืชทางเลือกใหม่

๑) ค่าอาหารเกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท

๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๕ บาท

เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท

๓) ค่าวัสดุประกอบการฝึกอบรม เป็นเงิน ๒๐๐ บาท

๗.๒ กิจกรรม สนับสนุนปัจจัยการผลิต

ค่าสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๐๐ ไร่ ๆ ละ ๒,๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๘.๑ นายสมนึก พลอดทอง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

๘.๒ นางสาวรัตน ทัดศรี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์

๙. ตัวชี้วัดโครงการ

- เกษตรกรมีการปลูกพืชที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ตามหลัก Zoning สามารถลดต้นทุนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากพืชเดิมร้อยละ ๑๐

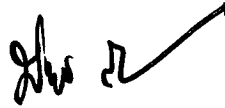
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย มีการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชจากชนิดที่ไม่เหมาะสมเป็นชนิดที่เหมาะสม โดยมีพื้นที่ที่ใช้ทำการผลิตไม่เหมาะสมได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิต จำนวน ๑๐๐ ไร่

๑๐.๒ เกษตรกรเกิดการพัฒนาด้านการผลิตสินค้าเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

๑๑. ผู้เสนอโครงการ

- เสนอโครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) งบประมาณ ๒๕๔,๐๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

(นายพิรเดช สายแก้ว)

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการแทน เกษตรจังหวัดสุรินทร์

๑๒. ผู้เห็นชอบโครงการ

- เห็นชอบโครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) งบประมาณ ๒๕๔,๐๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

(นายพรพจน์ บัณฑิตยานุรักษ์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

๑๓. ผู้อนุมัติโครงการ

- อนุมัติโครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) งบประมาณ ๒๕๔,๐๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

(นายประภัสสร มาลากาญจน์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

๒๗ พ.ย. ๒๕๖๑

กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตร การปลูกพืชทางเลือกชนิดใหม่
กิจกรรมบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)
วันที่.....

ณ

วันที่.....

- เวลา ๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน
- เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ
กล่าวเปิดการอบรมโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการ
บริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)
โดย เกษตรจังหวัดสุรินทร์
- เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. การบรรยาย เรื่อง เทคโนโลยีการผลิตพืชทางเลือกใหม่
โดย เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุรินทร์
/สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์
- เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. การบรรยาย เรื่องเกษตรกรรมทางเลือก/ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อปรับทัศนคติ
โดย เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุรินทร์/เกษตรกรต้นแบบ
- เวลา ๑๕.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. การบรรยาย เรื่อง จัดทำแผนการผลิต/จัดทำแผนผังฟาร์ม
/ปฏิทินการปลูกพืช
โดย เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุรินทร์
/สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์

หมายเหตุ. รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๐.๔๕ น. และ เวลา ๑๕.๐๐ – ๑๕.๑๕ น.
รับประทานอาหารกลางวัน เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.
รับประทานอาหารเย็น เวลา ๑๗.๐๐ – ๑๘.๐๐ น.